

La potència del sector agroalimentari català

- El sector agroalimentari és el principal empleador de Catalunya.
- Amb uns 80.000 llocs de treball, representa un 18% de l'ocupació industrial catalana i un 22% de l'ocupació de tot el sector a Espanya.

Massa sovint estem acostumats a sentir dir que el turisme és el principal motor econòmic de Catalunya. I tot i que en part és cert, de cap manera podem menysprear el volum econòmic i l'activitat empresarial que representa el sector agroalimentari a Catalunya.

Empreses del sector agroalimentari català

Aquest sector, per situar-nos, representa unes 3.600 empreses d'arreu del territori, dividides en les següents activitats i percentatges:

Activitat	% respecte Catalunya	% respecte Espanya
Sacrifici de bestiar i elaboració de productes carnis	18,3	17,1
Elaboració i conservació de peix	1,7	9,8
Preparació i conservació de fruites i hortalisses	3,2	8,2
Olis i greixos vegetals i animals	5,5	11,9
Productes lactis	4,5	9,9
Productes de molinaria	1,8	14,4
Productes de fleca i pastes alimentàries	23,3	7,9
Altres productes alimentaris (precuinats, dietètica, café, etc)	16,4	20,8
Alimentació animal (pinso)	4,1	18,5
Begudes	21,1	14,3
Tabac	0	0



Com es pot veure el ventall d'activitats és ampli, però les vinculades amb la fleca i pastes alimentàries, les begudes, el sacrifici de bestiar i els elaborats alimentaris són les més presents. Tot i que hi ha altres que, tot i ser poc nombroses aquí, representen una bona part del sector a nivell estatal, com és el cas de l'alimentació animal. I dins el subsector de les indústries càrnies, en destaca la producció de carn de porc, seguida de l'aviram i el vaquí.

Dades que també hem de contrastar amb el fet que el número d'empreses agroalimentàries a nivell estatal és de poc més de 29.000. Representant-ne, doncs, les catalanes, només un 12%. Les quals majoritàriament són microempreses —un 64%— que tenen menys de deu treballadors, i petites empreses —un 27%— amb menys de 50 treballadors. Essent només mitjanes i gran empreses un 9%, que tenen més de 50 treballadors. Aquesta atomització del sector és el que malauradament comporta molts problemes i dificultats per a l'exportació, per a la implementació de noves tecnologies o processos industrials, o per realitzar inversions.

El sector agroalimentari és el principal empleador de Catalunya, doncs amb uns 80.000 llocs de treball, representa un 18% de l'ocupació industrial catalana i un 22% de l'ocupació de tot el sector a Espanya. Xifres, doncs, prou significatives. I més quan estem tractant, bàsicament, de la segona baula de la cadena alimentària, que d'una manera o altre, rep els productes del sector agrícola o ramader, i n'elabora o els transforma en d'altres. Apart en quedaria el **sector forestal** —serradores, fusta, llenya, suro, envasos— que representa un total de 290 empreses.



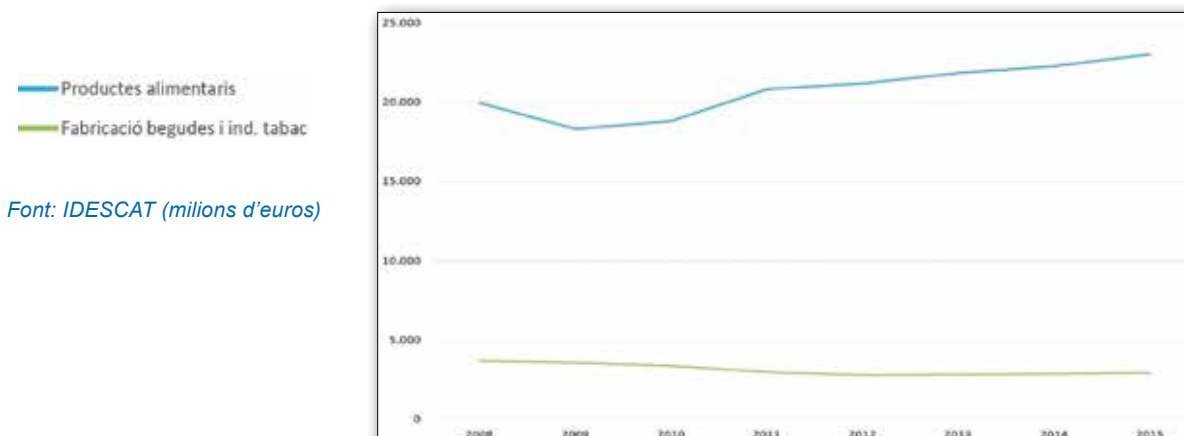
Volum de negoci

A nivell mundial el sector de l'alimentació i les begudes representa un volum de negoci de 5.600.000 M€, dels quals 1.100.000 M€ corresponen a la Unió Europea —un 17%. I d'aquests, 124.000 M€ són d'Espanya, amb 26.000 M€ de Catalunya. Davant aquestes xifres cal esmentar que **la Unió Europea és el primer exportador de productes d'alimentació i begudes del món**. Destacant, com a subsectors més importants, els de les indústries càrnies -7.900 M€-, el de pinsos per animals -3.100 M€-, el dels olis i greixos animals i vegetals -3.150 M€- i el de les begudes -2.900 M€. I com a països comunitaris més importants, per ordre de volum de negoci, trobem França, Alemanya, Itàlia, Regne Unit i Espanya.

En el gràfic següent es pot veure l'evolució del volum de negoci català, dins el sector alimentari i de begudes, al llarg dels darrers anys. Les dades finalitzen el 2015 per que és el darrer any disponible a dia d'avui. Com es pot veure clarament, pel que fa als productes alimentaris, tot i una lleugera baixada els anys 2009 i 2010, vinculada amb la crisi econòmica i l'alça notable de certs productes alimentaris —especialment cereals i pinsos—, la progressió ha estat ascendent. En canvi, respecte de les begudes, la progressió és lleugerament descendent, però amb tendència estable.



Imatges Mercabarna



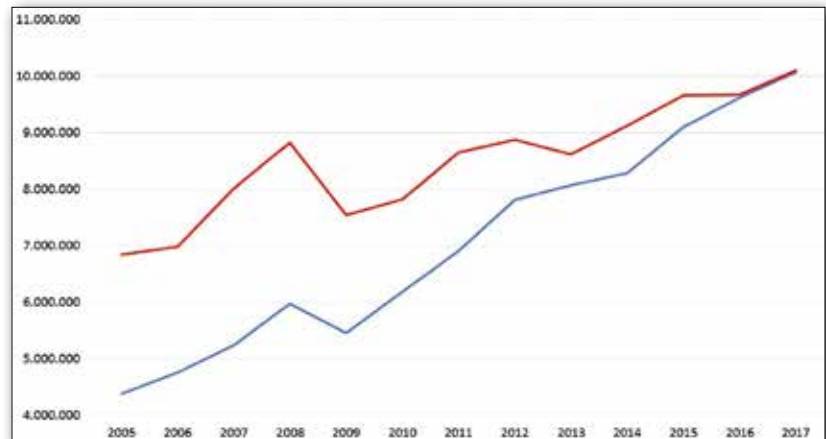
Font: IDESCAT (milions d'euros)

L'exportació i la importació

Pel que respecte a Catalunya, el comerç exterior ascendeix, segons les dades de DATACOMEX del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme, a un total aproximat de 10.070 M€ d'exportacions, enfront a 10.103 M€ d'importacions. Per tant, en resulta un petit saldo positiu. Però aquesta situació no era la normal uns

anys ençà. I així es pot veure en el gràfic adjunt, on hi consta l'evolució de les exportacions i importacions del sector de l'alimentació i begudes des del 2005 fins a l'actualitat. I és evident que en els primers anys el saldo comercial era del tot negatiu, important més que exportant.

Font: DATACOMEX
Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme
(en milers d'euros)



La progressió ha estat, amb el pas dels anys, del tot positiva per Catalunya, passant d'una balança comercial negativa a l'entorn dels 2.460 M€ el 2005, als 34 M€ positius de l'any passat. I això s'ha fet comptant amb més de 2.200 empreses catalanes que exporten arreu del món i que representen quasi una tercera part de les estatals. Essent els principals productes exportats els carnis, els aliments elaborats, olis i greixos, cereals en gra i pinsos animals.



Tot plegat demostra el notable impuls i vàlua d'aquest sector que ha sabut adaptar-se a les normes de funcionament dels mercats globals, els canvis de gustos dels consumidors, l'optimització dels recursos per a produir, la millora de la qualitat dels productes i l'impuls de la internacionalització.

És evident que no podem deixar que aquest camí es torci, i, per tant, tant des de l'INSTITUT AGRÍCOLA, com des dels nostres empresaris com dels nostres governants, hem de creure'ns-ho i fer-nos nostre. I hem de confiar i seguir treballant per a mantenir i millorar aquest sector econòmic tant potent de casa nostra. Evidentment l'esforç i sacrifici hi ha estat, però les proves demostren que ha valgut la pena. Nosaltres, almenys, seguirem esperonant per a que així sigui.